

Sørmarkas
Venner

Stavanger kommune

postmottak.bos@stavanger.kommune.no

Stavanger, 24. Oktober 2020

Dette brevet sendes fra FNF Stavanger faglig råd i Forum for natur og friluftsliv (FNF) Rogaland. Rådet består av representanter fra følgende natur- og friluftslivsorganisasjoner: Stavanger Turistforening, Naturvernforbundet i Stavanger, Stavanger og Rogaland Jeger- og fiskerforening, Norges Speiderforbund Vesterlen Krets, Rogaland KFUK – KFUM Speidere, Norsk Ornitologisk Forening Stavanger og omegn lokallag, Norsk Botanisk Forening Rogalandsavd., Stavanger Kajakklubb og Sørmarkas venner

Plan 2731 områderegulering Hillevåg Innspill til Planprogrammet

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) i Rogaland vil gjerne bidra til mål om at Hillevåg får mer natur og sikrer bedre adkomst til sjøen. Dette vil igjen være med å sikre de andre målene om bokvalitet, mangfold og egenart. FNF er et samarbeidsnettverk av regionale natur- og friluftslivsorganisasjoner og har et lokalt råd i Stavanger. De mange foreningene, grupper og lag i Stavanger er opptatt av å ha levende nabolag der fysisk aktivitet, naturopplevelse og et rikt naturmangfold er en selvfølge nå og for kommende generasjoner. I denne uttalelsen adresseres spesielt de grønne forbindelsene, biologisk mangfold, aktivitet og sosial infrastruktur.

Visjon og mål

FNF støtter visjonen for Hillevåg og at grøntområder og deres funksjoner vil bli prioritert i planen. Tilgang til sjøen fremheves også. Av andre store planoppgaver i Stavanger er også en plan for Paradisområdet. Vi mener at disse to planene må sees i sammenheng og jobbes med parallelt. De foreslåtte grepene for grøntstrukturen kan styrkes ytterligere med å se hele området inn mot sentrum samlet. Vi mener at store deler av Paradis bør settes av til grøntområde både for å styrke levekår i Hillevåg men samtidig også betjene Storhaug. Samtidig kan det bli en trygg korridor for arter helt fram til Stavangers havneområde med hekkeområder og videre forbindelser nordover.

Vi skulle gjerne også sett et delmål som omhandler frivillighet da vi mener at dette er essensielt for aktivitet og et attraktivt leveområde. Det finnes mange organisasjoner i Hillevåg men ikke flust med møteplasser. Vi kan trenge en målrettet satsing for å få et større mangfold og sørge for at lag og foreninger klarer å etablere langsiktige avtaler med rimelige nok leieforhold eller samarbeidsavtaler. Et vitalt frivillig apparat med lokaler, møteplasser og uterom vil kunne bidra til en mer livskraftig bydel.

Samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner
rogaland@fnf-nett.no | Gamle Jättåvågen 67, 4020 Stavanger | 468 50 786
organisasjonsnummer 998 129 028 | www.fnf-nett.no/rogaland

Plan for utredninger

Vi foreslår utredning av mulig bekkåpning av Hillevågsbekken. I den forbindelse bør en undersøke muligheten for å reintrodusere arter som f.eks. sjøørrett.

Noe vi ønsker å fremheve er at Stavanger i sin helhet har et usedvanlig rikt og variert fugleliv i forhold til andre byer. Dette har verdi for naturmangfold men kan også være med på å skape identitet og attraktivitet. Industriområdene i Hillevåg er spesielt viktig for fuglene. Vi ser dette spesielt ved Skretting og siloene ved fjorden. Utredningene må inkludere betydningen av disse områdene.

Det er på vinteren at det er mest fugl her, og da særlig i kuldeperioder når vatnene i Stavanger fryser til. Da kommer det f.eks. større flokker av toppand og kvinand i tillegg til de ærfuglene som normalt oppholder seg der, og de ligger utenfor siloene og i det grunne partiet i sjøen som strekker seg et par hundre meter sørover langs land.

Vi ber også om at alle resterende 'frimerker' av grønt, uansett eierforhold og regulering, blir identifisert og kartlagt for arter og aktivitet/bruk. Tilstrekkelig bevaring av disse kan få stor betydning for i det hele tatt å kunne bevare og øke det biologiske mangfoldet. Gamle reguleringsplaner bør evt. revurderes. De grønne korridorene og siktlinjer er bra for friluftsliv, adkomst og bokvalitet, mens de mest sårbare, inkl. artene, trenger mye mer enn det.

Har kommunen gjennomført Barnetråkk for Hillevåg? Hvordan går det med oppfølging av snarveiprojektet? En mulig utvidelse av begge disse to prosjektene vil være å videreføre snarveiprojektet i Paradis og lage en 'eldretråkk' undersøkelse. Vi håper begge tas med i det videre arbeidet.

Landskap

Ved utredning av bebyggelse og konsekvens for landskapet bør en også se på sol/skyggeforhold, spesielt langs sjøen. Skal sjøen bli mer tilgjengelig for folk må den også kunne oppleves uten konstruerte hindringer. Da er sol og fravær av vind (korridorer) svært viktig.

Grønnstruktur

Vi liker forslaget om 'Parkveien' og tror det kan ha overføringsverdi for andre områder i Stavanger. Vi foreslår at lekeplassnormen erstattes med en mer helhetlig tenkning der en kan få større områder med større kvalitet og mer grønt. Så vidt vi har forstått er det dette som skal gjelde i sentrum (Sentrumsplanen) og vil bli adressert i ny Grønn plan for hele Stavanger.

Det må foretas et inventar av verdifulle, eldre og middels til store trær. Aktuelle trær må merkes for mulig bevaring snarest. Strategien for bytrær må anvendes men bør kanskje suppleres med egne tiltak og bestemmelser for Hillevåg. Stavanger kommune er med i prosjektet Biodivercities der trær skal brukes som eksempel. Kanskje kunnskapsinnhenting ved innbyggere kan starte i Hillevåg og Paradis?

Boligutvikling mm

Vi vil gjerne fremheve behovet for smartere design, der tett ikke må være ensbetydende med tap av sikt, lys, le og grønt. Vi ønsker naturvennlige materialer, der naturen og hager bevares, sola slipper til, naturmangfold og vannkvalitet blir prioritert og attraktive levekår blir resultatet. Det tar tid å få til slike kvaliteter men er mulig slik noen prisvinnende arkitekter og 'ambassadører' i andre nabolag har påvist.

Sosial infrastruktur og møteplasser

I Stavanger er det mangel på møteplasser og steder egnet for aktivitet i friområder, også i randsonen til friområdene. I det videre arbeidet med planen blir det viktig å adressere bla. belysning, toaletter og at boder for aktivitetsutstyr blir en del av tilretteleggingen av eksisterende og nye friområder i Hillevåg.

Vi foreslår også at planlegging av større delområder inkluderer bestemmelser for hvordan aktivitet og frivillighet vil bli ivaretatt. Spesifikke målsettinger og planer for dette kan så innarbeides i utbyggingsavtaler. Utbyggingstiltakene bidrar da til å finansiere den grønne strukturen og arealer for allmenne formål for å styrke fysisk aktivitet og frivillighet. Som eksempel viser vi til hvordan utbygger på Sørenga ved Oslofjorden satte av arealer til innendørs aktivitet og møteplass for organisasjoner og allment bruk i sammenheng med tilrettelegging for aktivitet ute, ved og på fjorden.

Tilgang til fjorden og variert tilrettelegging

I de siste månedene har vi virkelig fått bevis for hvor viktig de grønne og blå områdene er. Folk går tur og er i aktivitet som aldri før. Kajakklubben har aldri hatt så stor etterspørsel etter kurs og turer. De opplever en stor mangel på steder der en lett og trygt kan komme til med kajak. Da er parkering svært viktig men også andre tiltak. Det er bla. behov for flere lave brygger, oppbevaringsmuligheter, kajak og kano 'hoteller', skilting og hindre som forteller at dette **ikke** er for store og motoriserte fartøy. Det er også behov for flere fiske- og badeplasser, spesielt tilrettelagt for barn. Selv om fjorden kan være forblåst bør det kunne tilrettelegges for større opplevelse også der.

Det sagt, økt tilgang til sjø for f.eks. fritidsbåter og padlere kan også forstyrre fugl som bruker vannflaten. Medlemmer i NOF har i løpet av sommeren fulgt med på ærfugl og hvor vanskelig det er for fuglene både med og uten unger å finne oppholdssteder når det stadig passerer flere småbåter, også padlere, i alle tenkelige avstander fra land. Vi foreslår bruk av hensynssoner der fuglene har sine beste steder – som ved siloene i Hillevåg og på Storhaug.

Vi er svært glade for at Essotomten skal bli grøntområde og håper at hele området oppover til Hillevågsveien kan bli 'vilt' igjen. Vi vil sterkt anbefale at området blir restaurert til naturlige kvaliteter og unngå parkifisering. En viss tilrettelegging er selvsagt nødvendig. Men, den beste inspirasjonen er kanskje like vis-a-vis fra Godalen til Emmaus, kåret til Stavangers beste friområde og som innehar mange 'ville' kvaliteter og noe så sjeldent som stille områder.

Med dette ønsker vi lykke til videre og ser fram til å bidra igjen med innspill til områdeplanen for Hillevåg.

Med vennlig hilsen
For FNF Stavanger faglig råd

Emily L. Halvorsen
Koordinator

Kopi:
Stavanger kommune Park- og veiavdeling